

Mødedokument

B9-0491/2023

04.12.2023

FORSLAG TIL BESLUTNING

på baggrund af forespørgsel til mundtlig besvarelse B9-0034/2023

forretningsordenens artikel 136, stk. 5

om unge forskere
(2023/2884(RSP))

Cristian-Silviu Buşoi
for Udvalget om Industri, Forskning og Energi

B9-0491/2023

**Europa-Parlamentets beslutning om unge forskere
(2023/2884(RSP))**

Europa-Parlamentet,

- der henviser til Kommissionens meddelelse af 1. juli 2020 om den europæiske dagsorden for færdigheder med henblik på bæredygtig konkurrenceevne, social retfærdighed og modstandsdygtighed (COM(2020)0274),
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 30. september 2020 med titlen "Et nyt EFR for forskning og innovation" (COM(2020)0628),
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 18. maj 2021 om den globale tilgang til forskning og innovation – Europas strategi for internationalt samarbejde i en verden i forandring (COM(2021)0252),
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 18. januar 2022 om en europæisk strategi for universiteter (COM(2022)0016),
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 27. april 2022 med titlen "Tiltrækning af færdigheder og talent til EU" (COM(2022)0657),
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 17. januar 2023 med titlen "Udnyttelse af talent i Europas regioner" (COM(2023)0032),
- der henviser til Kommissionens henstilling af 11. marts 2005 om et europæisk charter for forskere og en adfærdskodeks for ansættelse af forskere¹,
- der henviser til Kommissionens forslag til Rådets henstilling om en europæisk ramme for at tiltrække og fastholde forsknings-, innovations- og iværksættertalenter i Europa (COM(2023)0436), som etablerer en ny europæisk ramme for forskningskarrierer,
- der henviser til Rådets konklusioner af 1. december 2020 om det nye europæiske forskningsrum,
- der henviser til den politiske dagsorden for det europæiske forskningsrum 2022-2024,
- der henviser til Rådets konklusioner af 28. maj 2021 med titlen "Uddybning af det europæiske forskningsrum: sikring af attraktive og bæredygtige karrierer og arbejdsvilkår for forskere og realisering af hjernecirkulation",
- der henviser til Rådets henstilling (EU) 2021/2122 af 26. november 2021 om en pagt for forskning og innovation i Europa²,
- der henviser til UNESCO's ajourførte henstilling af 13. november 2017 om videnskab og

¹ EUT L 75 af 22.3.2005, s. 67.

² EUT L 431 af 2.12.2021, s. 1.

videnskabelige forskere,

- der henviser til sin beslutning af 12. marts 2009 med titlen "Bedre karrieremuligheder og øget mobilitet: Et europæisk partnerskab for forskere"³,
 - der henviser til Kommissionens meddelelse af 8. juli 2021 om et nyt EFR for forskning og innovation⁴,
 - der henviser til sin beslutning af 11. november 2021 om det europæiske uddannelsesområde: en fælles holistisk tilgang⁵,
 - der henviser til sin beslutning af 14. juni 2023 om praktikophold af høj kvalitet i EU⁶,
 - der henviser til forespørgslen til Kommissionen om unge forskere (O-000052/2023 – B9-0034/2023),
 - der henviser til forretningsordenens artikel 136, stk. 5, og artikel 132, stk. 2,
 - der henviser til forslag til beslutning fra Udvalget om Industri, Forskning og Energi,
- A. der henviser til, at artikel 179 i traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) støtter fri bevægelighed for forskere i hele EU som led i styrkelsen af dens videnskabelige og teknologiske grundlag;
- B. der henviser til, at artikel 181 i TEUF forpligter EU og medlemsstaterne til at koordinere deres aktiviteter inden for forskning og teknologisk udvikling for at sikre, at de nationale politikker og EU-politikken er indbyrdes sammenhængende, med mulighed for, at Kommissionen kan tage ethvert nyttigt initiativ, der fremmer og støtter en sådan koordinering;
- C. der henviser til, at artikel 182 i TEUF fastlægger et flerårigt rammeprogram for forskning og innovation, der skal suppleres med de foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre et europæisk forskningsrum (EFR), herunder aktioner til støtte for forskeres uddannelse og mobilitet;
- D. der henviser til, at gennemførelsen af det europæiske forskningsrum vil muliggøre fri bevægelighed for forskere, videnskabelig viden og teknologi, hvilket er en mangeårig prioritet for Den Europæiske Union;
- E. der henviser til, at det i Rådets konklusioner af 28. maj 2021 bemærkes, at der er en stigende tendens til usikre ansættelsesforhold i den akademiske verden, navnlig inden for samfundsvidenskab og humaniora, med deraf følgende tab af talent og reduceret jobsikkerhed og en særlig negativ indvirkning på unge forskere; der henviser til, at tiltrækning og fastholdelse af talent i Europa kræver større interoperabilitet og sammenlignelighed mellem forskerkarrierer gennem udvikling af en europæisk ramme for forskere og en forbedret tværsektoriel mobilitet mellem erhvervslivet og den

³ EUT C 87 E af 1.4.2010, s. 116.

⁴ EUT C 99 af 1.3.2022, s. 167.

⁵ EUT C 205 af 20.5.2022, s. 17.

⁶ Vedtagne tekster, P9_TA(2023)0239.

akademiske verden; der henviser til, at alliancen mellem Europauniversiteter kan bruges til at afprøve fælles ansættelsesprocedurer og levere bedste praksis inden for uddannelse og karriereudvikling;

- F. der henviser til, at Kommissionens meddelelse om et nyt europæisk forskningsrum for forskning og innovation afdækker en række problemer, der hæmmer unge forskeres karriere, herunder usikre ansættelsesforhold; der henviser til, at der er en betydelig ubalance mellem det stigende antal ph.d.-kandidater og det lille antal faste stillinger i offentlige forskningssystemer, hvilket udgør en hindring for at fastholde talenter;
- G. der henviser til, at Kommissionens meddelelse om en europæiske dagsorden for bæredygtig konkurrenceevne, social retfærdighed og resiliens understreger, at forskere er på forkant med videnskab og innovation, og at de har brug for et specifikt sæt færdigheder for at få en vellykket karriere både inden for og uden for den akademiske verden;
- H. der henviser til, at Kommissionens meddelelse med titlen "Udnyttelse af talent i Europas regioner" fremhæver talentudviklingsfælden i EU-regioner, der lider af demografisk tilbagegang, en stagnerende andel af befolkningen på videregående uddannelser og unges betydelige afrejse fra sådanne regioner;
- I. der henviser til, at Kommissionens meddelelse med titlen "Tiltrækning af færdigheder og talent til EU" anerkender betydningen og behovet for, at EU bliver mere attraktivt for talent fra hele verden, herunder unge forskere, der foretager mobilitet;
- J. der henviser til, at Kommissionens meddelelse om den globale tilgang til forskning og innovation – Europas strategi for internationalt samarbejde i en verden i forandring understreger betydningen af forskningsdiplomati og understreger, at EU bør tilskynde sine forskere og innovatorer til at bidrage til og drage fordel af globale innovationsøkosystemer, og hævder, at EU yderligere bør fremme samarbejdet om udvikling af menneskelig kapital, især gennem forskernes uddannelses- og mobilitetsordninger, især Marie-Skłodowska Curie-aktionerne;
- K. der henviser til, at mens unge forskere generelt forstås som indehavere af en ph.d. eller tilsvarende kvalifikation i de tidlige år af deres forskning på post-doktoralt niveau, bør enhver definition af unge forskere være baseret på deres niveau af forskningserfaring snarere end på deres alder; der henviser til, at definitionen af unge forskere på grundlag af deres alder kan være i strid med princippet om ikkeforskelsbehandling og ikke afspejler de forskellige livsveje, der kan føre folk til at vælge en forskerkarriere; der henviser til, at dette heller ikke kan forklare nogle af de nødvendige karriereafbrydelser, som unge forskere står over for såsom barsels-, fædre- eller forældreorlov, værnepligt, ikkeforskningsarbejde og lange sygdomsforløb;
- L. der henviser til, at den type finansiering, der er til rådighed, ofte afgør balancen mellem midlertidige og ikketidsbegrænsede kontrakter, navnlig på nationalt plan; der henviser til, at hvis langt størstedelen af den finansiering, som universiteterne kan få adgang til, er kortsigtet projektf finansiering, er det primært kun kortsigtede projektbaserede kontrakter, der kan forlænges, da universiteterne vil have svært ved at indgå langsigtede finansielle forpligtelser uden langsigtet finansiering til at bakke dem op;
- M. der henviser til, at covid-19-krisen påvirkede mange unge forskere negativt, idet de

oplevede en forringelse af arbejdsvilkårene, finansieringsproblemer og en reduceret adgang til laboratorier og andre væsentlige faciliteter; der henviser til, at de som følge heraf havde mindre mulighed for at færdiggøre deres projekter, udvikle deres publikationer og opnå de kvalifikationer, der kræves for karriereudvikling;

- N. der henviser til, at kvinder kun besidder 24 % af de øverste stillinger inden for den videregående uddannelsessektor i Den Europæiske Union og stadig er underrepræsenteret blandt ph.d.-studerende inden for fag under naturvidenskab, teknologi, ingeniørvirksomhed og matematik (STEM), herunder informations- og kommunikationsteknologi (IKT) og ingeniørvirksomhed; der henviser til, at kun få medlemsstater har medtaget bestemmelser om ligestilling mellem kønnene inden for forskning og innovation, og at fremskridtene med hensyn til at integrere kønsaspektet i de nationale forskningsprogrammer har været langsomme;
- O. der henviser til, at EU fortsat er verdens førende med hensyn til det samlede antal af forskere med en andel på 23,5 % (sammenlignet med 21,1 % i Kina og 16,2 % i USA), og at Europa ikke har oplevet en betydelig stigning i antallet af faste akademiske stillinger; der henviser til, at kun en lille procentdel af ph.d.-kandidaterne vil finde en fast stilling i den akademiske verden eller inden for offentlig forskning, hvilket tvinger unge forskere til at udvikle overførbare færdigheder og opnå den relevante uddannelse, der er nødvendig for at have en chance for at udvikle en vellykket karriere uden for den akademiske verden;
- P. der henviser til, at høj inflation i prisen på varer og tjenesteydelser sammen med stigende huslejer og realkreditrenter bidrager til en leveomkostningskrise, der i høj grad påvirker unge forskere, især dem med lave lønninger og usikre ansættelsesvilkår; der henviser til, at unge forskere er nødt til at udføre betydelige mængder ulønnet arbejde for at komme videre i deres karriere, hvilket begrænser deres muligheder for at finde yderligere aflønning;
- Q. der henviser til sin beslutning af 12. marts 2009 med titlen "Bedre karrieremuligheder og øget mobilitet: et europæisk partnerskab for forskere", der udpegede mange af de centrale problemer, som unge forskere stadig står over for i dag, hvilket indikerer begrænsede fremskridt over tid;
- R. der henviser til, at dets beslutning af 8. juli 2021 om et nyt europæiske forskningsrum for forskning og innovation fremsatte en række anbefalinger til forbedring af karrierevilkårene og styrkelse af deltagelsen i EU's forsknings- og innovationsprogrammer, især for unge forskere og for kvinder inden for STEM-fag;
- S. der henviser til, at dets beslutning af 11. november 2021 om det europæiske uddannelsesområde understregede betydningen af flere forsknings- og uddannelsesmuligheder for unge forskere i hele Europa samt gensidig anerkendelse af eksamensbeviser og kvalifikationer, der kan lette karrieremobiliteten;
- T. der henviser til, at udgiftsmålet for forskning og udvikling på 3 % af Unionens bruttonationalprodukt (BNP) endnu ikke er nået, primært på grund af manglende private investeringer i forskning og udvikling, hvilket fører til vedvarende underinvesteringer i videnskab, forskning og innovation, hvilket underminerer forskningsorganisationernes evne til at give fremragende karrieremuligheder;

- U. der henviser til, at udtrykket unge forskere ikke vedrører forskernes alder, men snarere deres karrierefase, hvilket under de nuværende omstændigheder betyder, at mange af de berørte forskere ikke længere kan betragtes som unge;

Karriereforhold og netværksmuligheder

1. glæder sig over Kommissionens forslag fra juli 2023 om at gøre EU's forskningskarrierer mere tiltalende med større muligheder for mobilitet; minder om, at forbedring af forskningskarrierer, især for unge forskere, er en central prioritet i den politiske dagsorden for det europæiske forskningsrum 2022-2024 og kan bidrage til at afgøre, om EU bevarer sin status som global leder inden for forskning og innovation og nye teknologier;
2. glæder sig over Kommissionens forslag til Rådets henstilling om at etablere en ny europæisk ramme for forskningskarrierer, herunder et nyt charter for forskere og en europæisk kompetenceramme for forskere (ResearchComp) til støtte for tværsektoriel mobilitet, der involverer en ERA-talentplatform samt et forsknings- og innovationskarriereobservatorium; understreger, at nyere forskning viser, at kvaliteten af dataene om forskerkarrierer i Europa er utilstrækkelig til at udvikle effektive politikker; opfordrer indtrængende Kommissionen til at øge sit ambitionsniveau for indsamling af data, både med hensyn til kvalitet og hastighed;
3. bemærker, at mens antallet af forskere i Europa voksede betydeligt i det seneste årti, faldt kvaliteten af stillingerne; udtrykker bekymring over, at manglen på faste stillinger, en tendens til midlertidige og usikre kontrakter, forældede juridiske og beskæftigelsesmæssige rammer og manglende institutionel karrierestøtte til forskere i den tidlige karriere, kan forhindre dem i at planlægge deres fremtid og kan få mange til at forlade Europa til fordel for tredjelande, der tilbyder mere attraktive og stabile betingelser for internationale talenter; mener, at denne type hjerneflugt udgør en stor risiko for EU med hensyn til at opfylde sit mål om at forblive et globalt kraftcenter inden for forskning og innovation, især inden for nogle af de mest avancerede rene energiteknologier, dybe og digitale teknologier; minder om, at dette tab af talent også er spild af offentlige ressourcer, der blev investeret i alle faser af tilblivelsen af unge forskere;
4. mener, at EU-politikker, der modvirker hjerneflugt af unge forskere, bør være mere omfattende, ikke kun ved at anerkende den dokumenterede værdi af mobilitet, men også ved at overveje måder at fastholde og tiltrække talent på i de medlemsstater og regioner, der lider mest under udvandringen af forskere, samtidig med at de samme medlemsstater forpligtes til at gøre en meget større indsats for at støtte deres unge forskeres karriere;
5. beklager, at nogle medlemsstater anvender EU-forskningsmidler til at kompensere for nedskæringer i de nationale midler som følge af bredere finanspolitiske begrænsninger snarere end som et middel til at udvikle et yderligere og højere niveau af ekspertise i deres akademiske systemer;
6. anerkender, at mange af de samme spørgsmål og bekymringer, der påvirker unge forskere på postdoktoralt-niveau, også rammer ph.d.-studerende, herunder isolation, usikre kontrakter og økonomisk usikkerhed samt betydelige udfordringer i forbindelse med mobilitet og karriereudvikling; mener, at en omfattende ramme til løsning af unge forskeres problemer bør omfatte foranstaltninger til støtte for både ph.d.-forskere og forskere på postdoktoralt-niveau; beklager, at alt for mange ph.d.-forskere er omfattet af

tilskud, der giver begrænset social sikring på trods af den højt kvalificerede karakter af deres opgaver; understreger, at mens mobilitet er til gavn for akademikere i deres faglige udvikling og bidrager til kvaliteten af videnskab globalt, kan det også udgøre betydelige udfordringer for forskere i deres privatliv;

7. tilskynder universiteter og forskningsinstitutter i Europa til at tilbyde mere attraktive ph.d.-stillinger og stillinger på postdoktoralt-niveau og navnlig til at overveje at hæve lønniveauerne, hvor disse i øjeblikket er for lave til, at forskere kan sikre en passende balance mellem arbejdsliv og privatliv og opretholde en acceptabel levestandard, navnlig i en situation med høj inflation og stigende huslejer; bemærker, at unge forskere i Europa bør kunne leve anstændigt af deres løn for at sikre, at vi fremmer frit valgt forskning af højeste kvalitet; er dybt bekymret over forslag om, at nogle organer, som finansierer forskning, kan forvente, at forskningsorganisationer dedikerer mindre end et årsværk pr. fuld projektmåned i arbejdsplaner, hvilket kan resultere i, at ph.d.-forskere reelt modtager indkomstniveauer under mindstelønnen;
8. anerkender behovet for at styrke netværkssamarbejdet mellem forskersammenslutninger og universiteter i hele EU for bedre at fremme unge forskeres fælles interesser;
9. glæder sig over EU's TalentOn og andre EU-initiativer til fremme af netværk, synlighed og samarbejde blandt unge forskere; mener, at Kommissionen bør konsolidere sådanne initiativer og udvikle særlige finansieringslinjer til støtte for netværksmål inden for en meget bredere pulje af europæiske forskere, hvor unge forskeres deltagelse i sådanne EU-initiativer bliver normen snarere end undtagelsen;
10. støtter forbedringen af mentorprogrammer for at vejlede unge forskere på forskellige faglige veje samt for at fremme forskermedarbejdernes mobilitet inden for og på tværs af sektorer; mener, at unge forskere bør have mulighed for at deltage i betalte praktikophold af høj kvalitet i karriererelevante sektorer, der kan udvide og forbedre deres faglige udsigter;
11. opfordrer til en omfattende indsats for at kortlægge og fjerne de hindringer, der står i vejen for, at forskere, videnskabelig viden og teknologi frit kan cirkulere i medlemsstaterne, i hele Europa og længere væk; støtter at gøre fuld refusion af flytteomkostninger til standardpraksis i Europa; insisterer på, at medlemsstaterne bør gøre en særlig indsats for at forbedre samarbejdet og yderligere tilpasse de administrative procedurer, hvilket gør det lettere for forskere at flytte rundt i Unionen med sin familie; understreger, at medlemsstaterne bør søge at mindske de administrative byrder i forbindelse med ansættelse af unge forskere og fornyelse af deres kontrakter;
12. konstaterer, at akademiske karrierer for unge forskere inden for samfundsvidenskab og humanistiske videnskaber er særligt udfordrende på grund af lavere lønninger og mere begrænset forskningsfinansiering generelt; mener, at der bør træffes foranstaltninger for at sikre, at en forskerkarriere inden for samfundsvidenskab og humanistiske videnskaber giver et lignende sæt muligheder for forskning i STEM-fag; anerkender, at den europæiske økonomi har en stigende mangel på arbejdstagere, der er højtuddannede i STEM, minder dog om, at viden inden for samfundsvidenskab og humanistiske videnskaber også er uundværlig for, at en fri og åben økonomi og et frit samfund kan fungere;

13. mener, at fremme af videnskabelig viden gennem grundig forskning fortsat bør være et gyldigt mål i sig selv; fastholder, at unge forskere bør have frihed til at udvikle deres karriere på en måde, der prioriterer grundforskning og ikke nødvendigvis kræver øjeblikkelig udvikling af kommercielle og teknologiske løsninger; minder om, at praktikophold ofte er en persons første erhvervserfaring og kan skabe en karrierevej; insisterer som følge heraf på betydningen af, at forskningscentre leverer en konkurrencedygtig aflønning for at tiltrække talentfulde unge forskere;

Finansiering

14. understreger, at det primære ansvar for at sikre en tilstrækkelig og bæredygtig offentlig finansiering af videnskab, forskning og innovation ligger hos medlemsstaterne; bemærker, at enhver indsats fra Unionens side, herunder gennem rammeprogrammet, supplerer den nationale indsats og ikke kan løse de udfordringer, der er skabt af de nationale systemers ufuldkomne struktur; insisterer på, at medlemsstaterne bør forpligte sig til mere ambitiøse niveauer for finansiering af forskning og innovation (FoI), med fuld gennemførelse af investeringsmålet på 3 % af BNP, der er fastsat i Rådets konklusioner af 1. december 2020; mener, at mindst 1,25 % af investeringerne bør komme fra offentlige midler for at nå dette mål; opfordrer til større offentlige og private tilsagn til FoI samt til forbedrede samarbejds- og finansieringsmekanismer mellem den offentlige og den private sektor, som er nødvendige for at bevare EU's potentiale som global leder og tackle presserende samfundsmæssige udfordringer, med den yderligere fordel at tilbyde mere lovende langsigtede karrieremuligheder for unge forskere;
15. beklager, at succesraten for de vigtigste Horisont Europa-finansieringsordninger, herunder ordninger rettet mod forskningskarriereudvikling (især Marie Skłodowska Curie-forskningsstipendier og Det Europæiske Forskningsråds starttilskud), fortsat er for lav, og at størstedelen af de projekter, der er vurderet som fremragende, ikke modtager støtte;
16. fastholder, at en høj andel af fremragende og innovative projekter ikke finansieres, hvilket vil svække Europas FoI-kapacitet og i høj grad kan demotivere talentfulde unge forskere, hvoraf mange vil bruge deres færdigheder andre steder i verden;
17. argumenterer for, at en højere succesrate kan vise sig at være særlig gavnlig for ansøgere fra EU-medlemsstater med svagere forskningsinfrastrukturer og en mindre administrativ støttekapacitet, som har haft en tendens til at kæmpe mest med at sikre konkurrencedygtig EU-finansiering;
18. beklager, at hverken forslaget til EU-budgettet for 2024 eller den foreslåede revision af den flerårige finansielle ramme forudser en stigning i Horisont Europa-budgettet, hvilket er nødvendigt for at forbedre succesraten for EU-midler og for at undgå, at talent går til spille, som følge af at unge forskere fortsætter deres karriere uden for Europa; opfordrer til et øget budget for Horisont Europa med det formål at give hvert delprogram mulighed for at finansiere mindst 50 % af alle forslag, der er klassificeret som fremragende;

Mobilitet og portabilitet

19. støtter princippet om mobilitet mellem medlemsstaterne og mellem sektorer som en af hjørnestenene i EU's forskningspolitik og finansiering og som et vigtigt redskab til at

styrke og støtte udviklingen af unge forskere i Europa, hvilket fører til bedre forskning og forbedrede karrieremuligheder;

20. bemærker, at nogle af de mest prestigefyldte EU-finansieringsordninger er rettet mod forskningskarriereudvikling, herunder Marie Skłodowska Curie-aktionerne og Det Europæiske Forskningsråds starttilskud; understreger betydningen af at anvende EU-finansieringsordninger til at tilskynde forskere til at vende tilbage til Europa efter at have udført deres ph.d.-forskning i et tredjeland som en måde til at modvirke den hjerneflugt, der skader de europæiske forskningssystemer;
21. beklager, at Rådet ikke har taget mere konkrete skridt til at forpligte alle medlemsstater til at fjerne de hindringer, der kan gøre mobilitet vanskelig for unge forskere; anerkender, at der har været en vis frivillig indsats for større harmonisering, men finder, at forældede og ufleksible nationale regler stadig gør det meget udfordrende at bevæge sig mellem akademiske systemer, lige fra vanskeligheder og forsinkelser med at få akademiske kvalifikationer anerkendt til risikoen for usikre ansættelsesforhold og tab af sociale sikringsydelser for forskere, der vælger at gennemføre en tværnational mobilitet;
22. glæder sig over ERA4YOU-initiativet og den foreslåede ERA-talentplatform som et middel til at tilskynde til tværsektoriel mobilitet og forbedre udsigterne for unge forskere;
23. advarer om, at blot at tilskynde unge forskere til at forlade den akademiske verden til fordel for andre sektorer ikke gør en forskningskarriere mere attraktiv; mener, at forbedring af akademiske karriereveje og styrkelse af den tværsektorielle mobilitet bør ses som to komplementære mål med det endelige mål at skabe cirkulation i alle retninger, herunder fra erhvervslivet og den offentlige sektor tilbage til universiteter og offentlige forskningsinstitutter; understreger, at støtte til unge forskere i hele deres karriere vil sikre, at de bliver i EU's forskningssystem;
24. understreger de stærke geografiske variationer i forskerkarrierers tiltrækningskraft og bæredygtighed, hvilket EU-midler hidtil ikke har formået at løse på en omfattende måde; finder, at forskeres mobilitet inden for Europa stort set er en envejsproces (dvs. fra syd og øst til nord og vest), mens EU bør sigte mod en mere afbalanceret cirkulær bevægelse af forskere mellem akademiske systemer, der tillader talentcirkulation og hjælper med at modvirke hjerneflugt;
25. fremhæver de igangværende vanskeligheder med at overføre rettigheder mellem lande samt hindringer for overførsel mellem forskellige sektorer (offentlige eller private) i samme medlemsstat; fastholder, at den forbedrede overførsel af rettigheder i høj grad vil lette karrieremobiliteten og forbedre fastholdelsen af unge forskere i Europa; tilskynder Kommissionen til at overveje at undersøge løsninger på dette problem inden for rammerne af alliancen mellem Europauniversiteter;
26. støtter Kommissionens plan om at bygge videre på den fælleseuropæiske pensionsfond for forskere (Resaver) og udvikle en overordnet ramme for forskeres karriere for yderligere at fremme mobiliteten på tværs af grænser og sektorer, og at der er behov for en yderligere indsats for at sikre, at Resaver reelt er nyttig for forskere;
27. beklager, at procedurerne for standardisering og anerkendelse af universitetsgrader og eksamensbeviser mellem forskellige lande kan være alt for bureaukratiske og anvendes

på en inkonsekvent måde; betragter gensidig anerkendelse som en nødvendig betingelse for unge forskeres mobilitet, hvilket ikke bør indebære en urimelig administrativ byrde eller være genstand for lange forsinkelser, der kan hæmme mobiliteten og rekrutteringen;

28. understreger, at alle disse udfordringer er endnu større for forskere, der kommer til Unionen fra tredjelande; bemærker, at Unionen og dens medlemsstater bør gøre mere for at sikre, at de krav til visum- og sundhedssikring, der er nødvendige for indrejse i Unionen, og andre indrejsekrav er lettere tilgængelige og tilgængelige for forskere fra tredjelande; fremhæver, at dette er absolut nødvendigt for at tiltrække flere talenter til Europa;

Tiltag med henblik på kønsbalance og trivsel

29. erkender, at der er behov for en større indsats for at sikre ligestilling og kønsbalance i forskningskarrierer; opfordrer til en styrkelse af mangfoldigheden inden for forskning, navnlig ved at sikre og fremme ligestilling mellem kønnene, under anvendelse af det arbejde, der udføres af værktøjet til ligestilling mellem kønnene i den akademiske verden og forskningsverdenen (GEAR); understreger, at der er behov for en særlig indsats for at tackle kvinders underrepræsentation i STEM-fagene;
30. konstaterer, at kvinder kun tegner sig for en tredjedel af forskerne og lidt over en fjerdedel af de akademiske stillinger på højt niveau, samtidig med at de udgør en uforholdsmæssig stor andel af forskere på deltidskontrakter og usikre kontrakter i Europa;
31. opfordrer til et samordnet engagement på EU-plan og i medlemsstaterne for at sikre, at rekrutterings- og udvælgelsesprocesserne er kønsneutrale og fri for bias; bemærker, at Horisont Europa i øjeblikket eksperimenterer med muligheden for anonymisering for nogle projekter for at reducere bias i evalueringer;
32. bemærker, at unge forskere ofte er forpligtet til at udføre en betydelig mængde ulønnet arbejde for at sikre deres karriereudvikling, hvilket begrænser deres muligheder for at finde alternative kilder til aflønning uden for den akademiske verden; mener, at den nuværende leveomkostningskrise udgør en yderligere risiko for levedygtigheden af forskerkarrierer og kan afholde nogle af de mest dygtige unge forskere i Europa fra at fortsætte ad en forskningsvej, især dem med en mere ugunstig social baggrund eller med omsorgsforpligtelser;
33. kritiserer manglen på gennemsigtighed og merit i mange lukkede akademiske procedurer samt udbredelsen af lavtlønnede, usikre og deltidsansatte forskningskontrakter; beklager, at mange offentlige universiteter forbliver helt lukkede for eksterne ansøgere; understreger EURAXESS' ambition om at få alle ledige stillinger i Europa offentliggjort på ét sted for at fremme mulighederne for og fair konkurrence mellem forskere;
34. udtrykker bekymring over den dårlige balance mellem arbejdsliv og privatliv, stress og den mentale trivsel hos mange unge forskere, især dem, der blev tvunget til at kæmpe med isolation og tab af finansiering under covid-19-pandemien; beklager, at pandemien var særlig vanskelig for forskere med omsorgsforpligtelser, som stadig i uforholdsmæssig høj grad består af kvinder;
35. opfordrer medlemsstaterne til at sikre, at de har retfærdige og gennemsigtige procedurer

til at håndtere forskellige former for chikane og misbrug i akademiske systemer, hvilket især kan påvirke karrieren for forskere på et tidligt stadium, hvor de fortsat er stærkt afhængige af referencer og henvisninger fra ledende akademikere for at lykkes i deres akademiske karriere;

Barrierer for finansierings- og evalueringsprocesser

36. tilskynder Kommissionen til at overveje måder til at sikre, at EU's finansieringsordninger ikke pålægger urealistiske forventninger til eller urimelige hindringer for ansøgninger fra unge forskere, især dem, der ansøger fra lande med svagere administrative støttestrukturer;
37. støtter bestræbelserne på at strømline og forenkle evalueringsprocesserne på en måde, der kan reducere stress og overbelastning for unge forskere, så de kan lægge større vægt på ansøgningernes kvalitet frem for deres kvantitet;
38. glæder sig over Seal of Excellence, som giver talentfulde unge forskere mere end én mulighed for at opnå EU-støtte til samme type projekt; mener, at Seal of Excellence er særlig nødvendig i lyset af de lave succesrater for individuelle EU-tilskud under Horisont Europa som følge af, at der ikke er tilstrækkelige midler til rådighed til at finansiere de fleste FoI-projekter, der får en fremragende evalueringsscore;

Næste skridt

39. bemærker, at den tidligere kommissær Mariya Gabriel gentagne gange erklærede behovet for at forbedre beskæftigelsesvilkårene og mulighederne for unge forskere i Europa; glæder sig over kommissær Iliana Ivanovas tilsagn, som hun gav udtryk for under sin høring i Europa-Parlamentet, om at fremme sin forgængers arbejde i denne retning ved at samle konsortier for at hjælpe unge forskere og støtte rimelige løn- og karrieremuligheder;
40. opfordrer indtrængende Kommissionen til at prioritere gennemførelsen af et "karriereobservatorium" i form af et åbent overvågnings- og rapporteringssystem i hele Europa om de årlige fremskridt med hensyn til ramme- og ansættelsesvilkår, herunder aflønning, social sikring, kontrakttype og pensionsniveauer; bemærker, at dette kræver yderligere arbejde sammen med pilotprojekter, der skal udvikles direkte med de enheder, der i øjeblikket er i besiddelse af sådanne data;
41. opfordrer Rådet til hurtigt at vedtage og gennemføre de nye initiativer, som Kommissionen har foreslået for at styrke forskningskarrierer og styrke det europæiske forskningsrum, herunder den foreslåede rådshenstilling om et revideret charter for forskere og en europæisk kompetenceramme for forskere;
42. opfordrer Kommissionen til at overveje, hvordan rammeprogrammet kan bidrage til at fremme en større mangfoldighed af forskerkarrierer; opfordrer navnlig Kommissionen til at udvikle scenarier og vurdere deres gennemførlighed med hensyn til nye finansierings- og kontraktmæssige ordninger for rammeprogramprojekter med henblik på at fremme den ønskede ændring i programmets støttemodtageres rekrutterings- og fastholdelsespraksis; mener, at sådanne scenarier også kunne vurdere gennemførligheden af en europæisk garanti, der tilbydes offentlige forskningsorganisationer, der rekrutterer

forskningspersonale til gennemførelsen af et Horisont Europa-projekt på en kontrakt, der er betydeligt længere end projektets løbetid; mener, at Kommissionen, hvor det er muligt, bør se på måder at tilskynde til nye former for institutionelle finansieringsmekanismer under Horisont Europa;

43. insisterer på behovet for en mere samordnet indsats fra EU og dets medlemsstater for at løse de langvarige underliggende problemer, som unge forskere i Europa står over for, da dette i sidste ende vil hjælpe EU med at nå sit mål om at forblive en global leder inden for FoI og være på forkant med udviklingen af nye teknologier på de mest kritiske områder; opfordrer indtrængende Kommissionen til at styre disse processer på en sådan måde, at adgangen til forskerkarrierer af høj kvalitet effektivt forbedres i hele det europæiske forskningsrum, hvorved der sikres en afbalanceret hjernecirkulation i flere retninger; mener, at det er afgørende at mobilisere alle interessenter for at nå disse mål, herunder nationale myndigheder og finansieringsorganer, private fonde og den generelle private sektor, i samarbejde med Europa-Parlamentet;

44. opfordrer Kommissionen til fuldt ud og proaktivt at inddrage organisationer, der repræsenterer unge forskeres interesser, i udviklingen af politikker, der har til formål at forbedre unge forskeres situation;

o

o o

45. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Kommissionen, Rådet og medlemsstaternes regeringer og parlamenter.